

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYŚLAW SCHMITT.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony;
za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halery;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie . . . 30 K — h . . . 36 K — h
kwartalnie . . . 7 „ 50 „ kwartalnie . . . 9 „ — „
miesięcznie . . . 2 „ 50 „ miesięcznie . . . 3 „ — „
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Jarjaki I. 7.
Telefonu Nr. 151.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halery.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce *Nadesłane* 40 halery.
Drobne ogłoszenia po 3 halery za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halery.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitowy 60 halery.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: poranny . . . 8 halery popołudniowy . . . 4 halery
na prowincji: poranny . . . 10 halery popołudniowy . . . 5 halery

Czas odnowić przedpłatę na

Dziennik Polski

który wychodzi 2 razy dziennie
o godz. 1/8 rano i o 5 popoł.

PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie:

we Lwowie 2 korony
(za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 hal.)

na prowincji 2 kor. 50 hal.
(z dwurazową przesyłką 3 kor.).

Przy *Dzienniku Polskim* prenumerować można

BLUSZCZ
najlepsze pismo ilustr. dla kobiet, z dodatkami mod. najświeższych i tablic krojów.

BLUSZCZ kosztuje kwartalnie:
we Lwowie 3 korony
na prowincji 4 kor. 50 hal.

W obronie konstytucji.

Lwów, 31 maja.

Ostatnia mowa hr. Wojc. Dzieduszyckiego w delegacji wspólnych, zawiera w drugiej swej części—tej, która dotyczy wyłącznie w wewnętrznych stosunków austriackich—bardzo poważną admonicję, zarówno pod adresem rządu, jak obu nieszczęśliwych stron wojujących w Austrii, Czechów i Niemców. Jako stanowcza, niedwuznaczna i w kilku słowach energicznych bardzo wyrażnie określająca stanowisko Koła polskiego deklaracja, zasługuje na przedwzrosty i na pełne uznanie ten ustęp przemówienia hr. Dzieduszyckiego, który w imieniu tegoż Koła zapowiada, że reprezentacja polska nie zezwoli na pożyczkę w innej drodze, jak tylko przez uchwałę parlamentu. I motywując niejako to postanowienie Koła polskiego, dodał mowa zaraz, że właśnie ze stanowiska życia konstytucyjnego, uważa Koło za niemożliwe, zaciągnięcie pożyczki w innej drodze (z pomocą § 14!)—a wbrew konstytucji!

Mowa tu jest oczywiście o pożyczce na pokrycie nadzwyczajnych kredytów wojсковых, które wspólny rząd austriacki, względnie minister wojny, przedłożył świeżo delegacjom do uchwalenia. Na te kredyty zgodziła się reprezentacja polska, bo je uważa za konieczność dla mocarstwowego stanowiska Austrii — lecz o ile postawie nasi, jak zawsze przedtem, tak i w tym wypadku, dali się przekonać wyższemu względem polityki zagranicznej i dla bezpieczeństwa, dla powagi i znaczenia monarchii, nie zawahali się w przyzwoleniu nałożenia nowych a wielkich ciężarów na ludy, w skład państwa wchodzące, o tyle przez usta swego rzecznika, posła D., zaznaczyli jasno i kategorycznie, że samo już zrealizowanie kredytu

to, w formie pożyczki, czynią bezwarunkowo zawieszanie od procedury parlamentarnej. Oświadczenie to jest w gruncie rzeczy naturalną tylko konsekwencją stanowiska, na jakim Koło polskie od długiego szeregu lat w podobnych okazjach stało i stoi niezachwianie. Przedstawiciele narodu polskiego, — który posiadał parlament i *sui generis* konstytucję w onych już czasach, kiedy inne wysoce oświecone ludy w Europie nawet pojęcia nie miały o takiej formie rządu, — są jedynymi, rzec można, w tej Austrii, do której losy przyskły duży odłam ich ojczyzny, na prawdę szczerymi obrońcami i wiernymi paladynami konstytucji!

Przy każdej też ważnej i doniosłej sposobności, reprezentacja polska w parlamencie wiedeńskim, z poczuciem tej siły przekonania, jaką daje wielowiekowa tradycja i historia, manifestowała zawsze i manifestuje swoje rzetelne, głębokie poszanowanie i wierność nieczem niewzruszoną dla konstytucji i jej prerogatyw. Tak stało się i w tym wypadku i dobrze uczynił hr. D., jako mowca polski, że ponownie zaznaczył to zasadnicze stanowisko Polaków wobec praw konstytucyjnych... Inna rzecz, czy ta deklaracja polska w obronie konstytucji, będzie miała praktyczną wartość i doniosłość. Koło polskie jest ostatecznie tylko jednym kółkiem w maszynie — mocno zardzewiałej w dodatku i popsutej... To polskie kółko funkcjonuje prawidłowo, ale samo jedno... chyba nie wystarczy za wszystkie!

Odwolywanie się hr. D. do stron wojujących w parlamencie — do Czechów i Niemców — było niewątpliwie rzeczą politycznie wskazaną, nie mniej przeto pozostanie, jak bywało do tej pory, czemś podobnym do ciskania grochu o ścianę... Na każdy sposób ciekawymy wiedzieć, jak też Koło polskie — względnie jego rzecznik w delegacji, hr. W. Dzieduszycki — wyobraża sobie zrealizowanie tej pożyczki na kredyty wojskowe, wyłącznie w drodze parlamentarnej, skoro samo wie o tem, że obstrukcja czeka ani na chwilę nie pofoluje? Nie pofoluje nawet dla tej konieczności państwowej, za jaką rząd wspólny przedstawia te nadzwyczajne kredyty na cele nowego uzbrojenia armii. Chyba że hr. D. ma o austriackim patriotyzmie Czechów lepsze wyobrażenia, aniżeli oni sami przedstawiają się w tym kierunku.

Jeszcze rok głodu i nędzy?

(Od naszego korespondenta).

Sofia, 26 maja 1904.

„Mają ratować życie nowem wychodźstwem? Czy też mają umierać z głodu na rozwalinach swych domostw?” — pyta *Wieczerna Poczta*. — Pytanie zaiste straszne i niemasz dziś nikogo w Europie, kogoby nie zatrwożyło, a koby na nie potrafił odpowiedzieć. Dyplomacja europejska i bułgarska zdziały ogromnie dużo — zapewniły swobodny powrót nieszczęsnym Macedończykom. Dyplomacja widzi, że dalej pójść nie było można, że poza przyrzeczenia Turcji niepodobna stawiać kwestii. Turcja przyrzekła, zobowiązała się, lecz czy dotrzyma, czy dotrzymać potrafi?

Wracem z zagranicy. Partję wychodźców ciągną leniwo, Turcy przyjmują ich niemal obojętnie. Dla nich z końcem walki, skończy-

ło się roznamietnienie. Kazano wpuszczać, niech sobie idą. Tobolki starego odzienia, pościeli, oto całe bogactwo Macedończyków. Chleba im nie brak do granicy, bo władze bułgarskie zaopatrują ich uczciwie. Ha, bo tam ich ziemia, tam dobytek... Wieści smutne, rozpaczliwe, biegną naprzeciw. Ziemia została, zarosła chwastem, ale po za nią nic! Część chat zniszczyli Turcy, czy to w czasie walki, czy po wyemigrowaniu mieszkańców. Zużyto je na paliwo w czasie zimy. Część rozpadła się w skutek trzęsienia ziemi. Bydło rozkradli rabusie.

Skąd wziąć materjał, pieniądze na pobudowanie chat, o czem przeżył do sierpnia przyszłego roku?

Polą nie zasiane, zasiewać już późno. — Więc dopiero za czternaście miesięcy mogą nieszczęśliwi mieć kawałek chleba. Pomoc od sąsiadów, którzy w kraju pozostali, więcej niż wątpliwa, bo i oni nie obfitują w dostatki. Ledwo część pół obrobili, lekając się wydatków na zasiew, który Turcy mogą zniszczyć. I bydła stracili dużo, brakło sił pociagowych. Serca im nie braknie, ale chleba? Sułtan dał dla wsparcia emigrantów z wilajetu adrianopolskiego 120.000 franków. Na 20.000 głów to bardzo mało. Z 6 franków pobudować chatę, kupić inwentarz i przeżyć 14 miesięcy! Bułgaria pomoże niezawodnie. Ale czy siły jej starczy? W Bułgarii zanosi się na ogromny urodzaj. Ale to co innego nakarmić gości w swej chacie, a co innego posłać mu w kraj daleki, jeszcze nie zupełnie bezpieczny, zboże, lub grosz uzyskany z jego sprzedaży. A przytem nie czuje się tyle współczucia czytając opisy nędzy, ile gdy się na nią patrzy.

Głód więc i nędza, a za niemi może pójść rozpacz.

Minister Petkow stara się wpłynąć na Borysa Sarafowa, by do nowego powstania nie budził. Jednego człowieka zjednać można, ale czem uśmierzyć głód, jak uciszyć rozpacz ojców, patrzących na działwę ginącą z głodu? Można brać za złe, że wielu w Bułgarii agituje, by Macedończycy tymczasem nie wracali? Położenie fatalne, wyjść z niego trudne. Europa upomni się u Turcji niezawodnie o dostateczną pomoc, — ale skąd Turcja weźmie pieniądze?

Mówiłem z oficerami tureckimi, stojącymi na bułgarskiej granicy. Żołnierze kradną co się da, przedewszystkiem barany i to nie rzadko na bułgarskim terytorjum. „Głodni są” — powiada mi oficer.

Coż na to odpowiedzieć?

Członkowie komitetów powstańców znegani, w powodzenie powstania nie wierzą, ale głosy rozpaczliwych odbijają się o ich uszy. Sercu nakazać milczeć, często i rozum nie może. Sądzę, że w tych warunkach nie należy spieszyć z wysyłaniem emigrantów do kraju rodzinnego. Tu ich pożywić nie tak trudno — tam nie podobna.

O czynnościach konsułów w Macedonii dochodzą wieści bardzo pochlebne. Prawdziwi opiekunowie nieszczęśliwych. Zapewne raporty ich wpłyną na mocarstwa, które nie opuszczają nieszczęśliwych.

Książę Ferdynand w Europie. Potem niezawodnie pojedzie do Stambułu. Może te dwie podróże pomogą? To pewna, że książę nie pojechał na zabawę. Dla narodu zbyt bliska jego sercu. Nie opuści żadnej sposo-

bnosci, by ratować nieszczęśliwych. Te podróże mogą też wiele przyczynić się do zażegnania burzy, która wciąż wisi nad Bałkanem. Polityk dobry u nas cieszy się zaufaniem i wzajemnie ufa w uczciwość rad, które idą z Wiednia. W Stambule szanują go, bo czują jego siłę. Ufność w pożyteczność jego podróży uspokaja komitety i dzięki temu właśnie, mamy spokój. Oby przetrwał ten rok, a z nową wiosną, gdy rola zaruni się, lud macedoński w niej ujrzy wszystkie swe nadzieje i nie będzie słuchał rad brząających patriotycznie, ale często zgubnych.

D. N.

Jaką ma być polityka Japonii?

(Pogląd japońskiego publicysty).

W międzyczasie, pomiędzy jednym zwycięstwem a drugim, Japonia filozofuje. Oto jeden ze znanych publicystów japońskich, Uchimura Kanro, zastanawia się nad tem, jaką być winna polityka Japonii: „Mówiąc krótko, polityka nasza ma być podobną do polityki Węgrów, lecz nie do polityki Turków...”

„Jesteśmy Mongołami, gałęzią odłamana od szczepów altajskich i nie mamy powodu wstydić się naszego mongolskiego pochodzenia, gdyż wiemy, iż żadne pokrewieństwo etniczne nie może zagradzać członkowi, ani narodowi najwyższego ideału. Nie dziedzićność, lecz cywilizacja stanowi o losie narodów”. Uchimura jest chrześcijaninem i wyznawcą zasad najbardziej postępowych. Objawia w następujący sposób zasadnicze swe twierdzenie: „Japonia, jako przedstawicielka Wschodu, nie powinna postawić sobie za zadanie zorientalizować świat. Próbowal uczynić to Turcy i mimo początkowych sukcesów, jest on dziś „chorym człowiekiem”. Wschodu, Węgry natomiast, pochodzenia również wschodniego i kuzyni Turka, inaczej sobie postąpił: jest on dziś w pełni swych sił i rośnie w potęgę. Jan Hunyadi pokonał swych braci tureckich w obronie cywilizacji europejskiej; uratował Europę, a tem samem i Węgry. Węgry zdradziły swą rasę, lecz pozostali wiernymi cywilizacji, którą przyjęli. Jestto jeden z tych wypadków, w których należy porzucić ojca i matkę, by wejść do królestwa postępu...”

„Rzekome „niebezpieczeństwo żółte”, o którym mówią Europejczycy, pochodzi z obawy, ażeby Japonia nie odegrała na większą skalę roli Turcji. Oczyma wystraszonymi widzą oni miliony Chińczyków uzbrojonych przez Japonię; drżą zatem i zbroją się przeciw niebezpieczeństwu. Daremny trud, bo gdyby w rzeczywistości miało to nastąpić, żaden z narodów europejskich nie potrafiłby się oprzeć. Jeden Dżengischan z armją swą uzbrojoną w strzelby „Murata” zabrałby wszystkich. Lecz w tem właśnie leży odpowiedzialność Japonii i jej pragnienie występowania z godnością narodu cywilizowanego. Stojąc na straży Wschodu, nie może pozwolić na wkraczanie potęg barbarzyńskich, lecz jako inicjatorka cywilizacji europejskiej na Wschodzie, nie śmie ona nigdy zwrócić się przeciw tej cywilizacji, która jest życiem ludzkości...”

„W oszołomieniu sławy, którą Japonia pokrywa się obecnie, niechaj nie zapomina o tem, że sławę tę zawdzięcza ona cywilizacji, którą otrzymała z Zachodu, że położe-

nie jej geograficzne łączy ją ze Wschodem, lecz pokrewieństwo duchowe z Zachodem, niechaj nie zapomina o tem, że nie ciało, lecz duch stanowi o właściwym życiu narodu...”

Z tajników rodziny carskiej.

(§.) Bezwzględność, a nawet pewna srogość, jaką stosowano dawniej w Rosji wobec wielkich książąt, którzy pozwolili sobie pod wpływem prawdziwego czy urojonego uczucia zapomnieć o swej „godności” pół-boskiej, zdaje się już minęła. Obecny car, który na swem sumieniu ma pewne ponętne grzeszki (np. Krzesińska), okazuje się więcej wyrozumiałym na słabości ludzkie. Wiadomo już, że w. ks. Michał Michajłowicz, morgana-tyczny małżonek hr. Zofji Mesenberg, wygnany swego czasu, otrzymał przebaczenie w formie awansu na sztaba-kapitana.

Michał Michajłowicz nie miał jeszcze lat 30, gdy r. 1891 prosił swego stryja, cara Aleksandra III o pozwolenie zaślubienia panielki z najlepszych sfer towarzyskich, córki generała-polityka-agitatora Ignatiewa. Ojciec Mikołaja II nie był wcale sentymentalny, palnął panicznie porządne kazanie, kazał mu sobie uczucie wybić z serca, a plany matrymonialne z głowy i wysłał w podróż po Europie. Pojechał tedy młody książę na kilka tygodni, ażeby jak się zdaje, stwierdzić prawdziwość przyswoja, że nikt nie jest bardziej wrażliwym na miłość, jak ten, czyje serce nieszczęśliwą miłością oplakuje. Zresztą przeznaczonym był już Mikołajowi meżalans!

Rozdarło jego, po rozłączeniu z panną Ignatiew serce, zapalało już na jednej z pierwszych stacji. W Wiesbaden, nową a gorącą miłością do uroczej istotnie i pełnej wdzięku a niemniej i inteligencji hr. Zofji Mesenberg, najstarszej córki ks. Mikołaja-Nassau i tegoż żony morgana-tycznej, córki słynnego poety Puszkina. Wszyscy, którzy mieli sposobność do niej się zbliżyć, podnoszą jej skromność, połączoną z pełną powagą godności, uprzejmość z poczuciem swego stanowiska. W dniu 26 lutego 1891, w trzy tygodnie po opuszczeniu przez księcia Rosji, została Zofja żoną Michała w San Remo. Car mógł wprawdzie unieważnić małżeństwo w myśl obowiązujących praw rodzinnych, ale nie uczynił tego ze względu na w. ks. Luksemburskiego (brata) i królowę szwedzką (siostrę ojca Zofji). Pomimo tego jednak, ks. Michał został pozbawiony wszelkich wojskowych godności (był „sztabkapitanem i flügeladjutantem”) i wygnany ostatecznie ze dworu. Natomiast w. ks. luksemburski nadał hrabinie i jej potomkom tytuł hrabiów „von Tosby”.

Mikołaj II wstąpiwszy na tron, pozwolił Michałowi wstąpić do armii w randze o jeden stopień niższej, aniżeli miał dawniej, t. j. kapitana II klasy w liście kaukaskiego batalionu strzelców. Obecnie został sztabkapitanem, t. j. otrzymał rangę z r. 1891 w tym samym batalionie. W rzeczywistości jednak, mieszka stale we Francji, przebywając głównie nad morzem z żoną i trojgiem dzieci.

Aleksander III miał także kłopot z braćmi swoimi z w. ks. Aleksym i Pawłem. Pierwszy z nich, dziś często wymieniany generalny admirał i najwyższy wódz floty, poczuł wielką skłonność ku honorowej damie swej matki pannie Aleksandrze Wasilewnej Jukowskiej. Aby namiętności swej dogodzić,

chodził, więc płacząc zanim usnę, Mateczko moja, przecież Ty mnie kochasz jeszcze, powiedz Panu Jezusowi, że ojciec mnie nie chce i że chciałabym też umrzeć.

Całuję Cię z całego serca.

Twoja biedna Symonka.

Hrabia czytał i odczytywał te duże listy, zapalał je aż cztery strony listowego arkusza. Jakie myśli powstawały w jego głowie? Czyż było to pocucie sprawiedliwości? Był to rozrównienie, wywołane wspomnieniem dawnej miłości? Biedna, mała istotka, czyż ona prosiła o życie?

To dziecko, to przecież cząstka kobiety, tak namiętnie, bezgranicznie kochanej...

W godzinę po przeczytaniu tego dziecinnego listu, w którym biedne małżeństwo skarżyło się tak boleśnie, hrabia był w pokoju Symonki i wzruszony przyglądał się śpiącej.

Dziewczynka, obudzwszy się nazajutrz, nie wiedziała czy śniła, czy też ten, którego nazywała słodkimi imieniem ojca, rzeczywiście był przy niej i ze łzami, serdecznie jak dawniej, ucałował ją w łóżeczku.

I, o zagadko uczuć ludzkich! Niema obecnie dziecka bardziej kochanego przez ojca, jak niem jest mała Symonka, szczególnie od czasu, gdy po jakimś sprzecze w klubie, hrabia zastrzelił w pojedynku markiza d'Aydie.

W świecie, w którym od dawna domysłano się pochodzenia Symonki, dziwno było dla tego d'Eyssère tak długo odwlekać swą zemstę. Nie wiedział, że zdecydował się na to spotkanie, zobaczywszy pewnego dnia na Polach Elizejskich, jak d'Aydie całował Symonkę...

Paweł Bourget.

SYMONKA.

(Dokończenie).

Godzina 1 rano. — Jedno tylko okno, w gabinecie do pracy hrabiego d'Eyssère, świeci na tle ciemnej fasady domu. Hrabia, pogrążony w myślach, siedzi przed palącym się jeszcze ogniem na kominku, — on także nie śpi.

Rok temu, żona jego i on znajdowali się razem, w tym samym pokoju, zajęci układaniem podarków, przeznaczonych na niespodziankę dla dzieci. Biedny człowiek! Skargi wichru, które wreszcie ukłotywały do snu Symonkę, napelniały jego duszę gorzką, szaloną rozpaczą... wspomnienie zmarłej — tak namiętnie kochanej kobiety, jest zarazem wspomnieniem haniebnej zdrady!...

Widzi swoją żonę, jakby tu przed nim stała, jej delikatną białosć i ciemne oczy, jej czarowny uśmiech jakby wahający się na dumnych usteczkach. Ah, ta twarzyczka, ten uśmiech, te oczy, kryły straszną tajemnicę wiarygodności! Miała spojrzenie tak czyste, że czuł się podniesionym, lepszym, gdy je spotykał, a ona zdradzała go; zdradzała od lat wielu. I cóż jest prawdą na tym świecie, jeżeli ona, jego Alicja, była fałszem? Czyż zdolał zapomnieć kiedy, że te usta, których uśmiech tak uwielbiał, kłamały?

Przypomniał sobie jak była śliczną, gdy ją raz pierwszy zobaczył. Było to na balu. Taki urok dziewczęcości ją przyodziewał, że pokochał ją od tego pierwszego widzenia. Gdy wreszcie ośmielił się prosić o jej rękę, jakże wstydził się przed sobą grzechów swojej młodości! Zaślubił ją... pamięta dobrze

tę uroczystą chwilę przed ołtarzem. Tłumy cisnęły się do kościoła. On widział tylko ją jedną, świetlaną, białą, w białych zastronach. Uniesiony uczuciem niewysłowionej rozkoszy, zaledwie śmiał wierzyc w swoje szczęście! Kłamtstwem, wszystko było kłamtstwem, i ta świętość oblicza, i ta skromność, którą zachować umiała nawet w chwili pierwszej pieszczoty. I widzi znów zacinając ich sypanie, a na poduszkach te główki czystości dziewczęcej, okoloną pierścieniami rozrzuconych włosów... Inny pieśń! się także temi miękkimi puklami, inny okrywał pocałunkami te idealną twarzyczkę, inny usta swoje do tych ust przyciskał... okropne widzenie. Gdyby Alicja nie miała tego boskiego oblicza, może nie cierpiałby tak bardzo, ale kłamać z temi oczami, z temi niebieskimi oczami, których wspomnienie i teraz nawet jest mu jeszcze drogim.

Wiele już czasu przeszło od chwili, gdy się hrabia dowiedział fatalnej prawdy. Rano wyjechał konno, on i ona. Szalony z rozpacz obecnym był tragicznemu wypadkowi. Sam, pierwszy, niósł pomoc umierającej. Wieczorem, w dzień pogrzebu ubóstwianej kobiety, przybitej nieszczęściem, poszedł do jej pokoju nasycić się wspomnieniami, i tam to natrafił na straszne, niezbitne dowody. Otworzył jedną z szuflad szafeczki, w której zmarła zwykła była chować przedmioty, mające dla niej większą jakąś wartość. Znalazł tam paczkę listów, te powiedział mu wszystko... miała kochanka!

I przez kogoż to dała się uwieść? przez człowieka, dla którego powinna była pozostać świętą, przez markiza d'Aydie towarzysza jej lat dziecińczych... O wszystkim, wszystkim, dowiedział się hrabia odrazu, i o jego natychmiastowym powrocie i o karygodnej słabości Alicji i o najgorszym, o han-

biącej, ohydnej tajemnicy, pochodzenia Symonki. Ta dziewczina, tak pieszczona, kochana dziewczyneczka, dla której hrabia był najczulszym ojcem, ona nie była jego córką!

O ślepy, ślepy głupcze! Czyż nie powinien był poznać, że ta wąta, delikatna istotka nie była z twojej krwi, nie z tej rasy co twoi synowie, tak dobrze rozwinięci, silni, podobni budową do wszystkich d'Eyssère! Tę wątość, delikatność właśnie, podobiznę matki, tak ukochał w tem dziewczątku. Dlaczego kłamać przez lat tyle, nie kłamała do końca? Dlaczego chowała tam, u siebie, te listy kochanka? Jakże musiała kochać tego człowieka, jak ufała mu głęboko!

W pierwszej chwili hrabia pomyślał: zabiję nikczemnika! — później dla dzieci nie uczynił tego. Nie chciałby, iżby jego synowie nie szanowali pamięci matki. Zadowolili się zamknięciem drzwi i niepodaniem ręki wiarołomnemu przyjacielowi.

Powiedział sobie, całując swoich synów: poświęcam wam wszystko, nawet moją zemstę. Żył dręczony myślami, które dziewczynka, córka tamtego, rozbudzała ciągle. Ileż to razy powtarzał sobie: biedactwo, jest przecież niewinna... A jednak nie mógł nigdy przebaczyć zdrady matki!...

I w ciemną, ponurą noc Bożego Narodzenia, z piersi znieważonego człowieka, wyrwyła się kłania, jakgdyby się dziś dopiero dowiedział bolesnej, hanbiącej prawdy!

Zegar wybił godzinę 2-gą. Hrabia ociera łzy niecierpliwym ruchem, rumieni się za nie; słowa: nikczemna słabość, wybiegają mu na usta. Wstaje. Czoło jego bardziej zasepił jeszcze niż przedtem. Rozbijała wyobraźnia wywołuje znów obraz ucieśnionej zdrady i przez mimowolne kojarzenie się pojęć, nieszczęśliwy myśli o Symonce.

zdecydował się na tajemne małżeństwo, które niebawem było owocne. Dowiedział się o tem następca tronu — późniejszy Aleksander III — i doniósł ojcu. Car Aleksander II krótko rzecz załatwił. Pupa, który dał ślub, kazał na zawsze usunąć, małżeństwo zostało uznane za nieważne, żona-rozwódka wydana za uboższego saskiego barona, a wielki książę wysłany do Paryża, gdzie się stał bohaterem półświatka, który szalał za swoim *beau môle*. Aleksander III zajął się jego synem, a swoim bratankiem i w r. 1884 nadał mu tytuł „hr. Belowski”, pozwalając równocześnie na używanie patronimu „Aleksiejewicz”. — Dzięki protekcji cara, ożenił się z ks. Trubecką, która od jednej z licznych przyjaciółek w. ks. Aleksandra, ks. Leuchtenberg, siostry generała Skobieleva, otrzymała w spadku słynną w całym świecie kolęję z pereł i diamentów.

Gorzej wyszedł na swych sentymentach drugi stryj dzisiejszego cara w. ks. Paweł, uderzając podobny do swego dziada, smutnej pamięci cara Mikołaja I, choć podobno o wiele porządniejszy i pocziwszy. Oto owdowiawszy po śmierci pierwszej żony Aleksandry greckiej, zadziwił świat swym małżeństwem z rozwódką oficerską, panią Pistołkowską z domu Olga, Walerjanową Koznowic. Stało się to 27 września 1902. Naturalnie oburzenie i kara, bo podobno nowa wielka księżna oprócz swego męża miała jeszcze kilku innych poprzedników carskiego stryja. Urząd dworski ogłosił małżeństwo jako nie ważne, a stryj Paweł generał-lieutenant, szef gwardyjskiego grodzieńskiego pułku huzarów nr. 79 ujrzał się nagle jako *simple particulier* — innymi słowy, najwykleszym „cywilem”. Jak Anglia jest azylem politycznych zbiegów, tak Francja staje się najlżejszym schroniskiem wykończonych dynastów; tam też osiadł *monsieur Paul* wraz z *madame* Pistołkowską. Rzadko tylko wieść o nich dostaje się na szpalaty dzienników, w ostatnich czasach pisały paryskie gazety, że w cerkwi rosyjskiej na oficjalnym nabożeństwie za poległych, był on z żoną i że rosyjski ambasador z wielką rewerencją go powitał. Zdaje się, że ta „wielka rewerencja” — to tylko umyślne przywidzenie.

Nie bez romantyzmu jest historia w. ks. Cyryla, który cudem prawie ocalał w katastrofie Petropawłowska. W. ks. Kyrillo — takie bowiem jest właściwe jego imię — zakochał się w swojej kuzynce Koburskiej (córcie zmarłego ks. turyngskiego Alfreda i swojej ciotki) księżnej Melicie. Tu znów nie nierówność rodu, ale inna rzecz stoi na przeszkodzie: księżna Melita jest rozwiedziona żoną Ernesta Ludwika heskiego. Trzeba zaś pomyśleć, że car nie ma syna, a w tem samym położeniu jest i następca tronu; jeżeliby tak pozostać miało, to najbliższym agnatem jest stryj cara Włodzimierza i syn jego w. ks. Cyryl. Rozwódka-carowa, to coś prawie niemożliwego w Rosji i zdaje się, że w tym wypadku pobłażliwość carska zależeć będzie od zdania synodu.

Mały fejleton.

Gołębicą.

Kiedy pełno w duszy blasku
Z młodych lic płoną rumieńce,
Dłonie spijają góry z piasku...
Z niezabudkę widać wieńce!

Z głuchym jękiem, krwawym bólem
Czar tych wspomnień myśl zachwyca,
W nich lśni biały piór symbolom
Ptak miłości: — gołębicą!

Pierwszym lotem w błękit wzlata,
I rozowym diobłkiem grucha,
Nie zna życia — nie zna świata,
Nim ją porwie zawierucha!

Długo błądzi ptak kochania...
Ale sercem ognie goręcej!...
Życia ból mu wzrok przysłania
Skrzydła cięża coraz więcej...
Szary pył mu przyćmił pióra,
Głównie zwiesił wyczerpany!...
Przed nim cierpień toń ponura...
W dali gęstych mgieł tumany!

Lecz po burzach i potopie
Który zalał ścieżki życia...
Niszcząc z płonów snop po snopie,
Budząc wichrów groźne wycia,
Ledwie błysnął promień słońca,
Ciepły powiał wiatr ze szczytów,
Skrzydlatego widać gońca
Jak powraca gdzieś z błękitów!...

I gałązkę ma oliwną
Z kraju światła i pogody...
Jakaś w locie radość dziwna,
Pełna szczęścia i swobody!
Wpada w dawnych czarów sieci
Czuje z świeżej serc podniety...
Że w dal sam już nie odleci
Bo usłyszał szepć kobiety.

Tak mi dobrze w twem objęciu,
Taka błogość pierś podnosi,
Że już wyżej w mem pojęciu
Rozkosz życia się nie wznowi!...

Cały świat się w niej zawiera,
Całe niebo w duszy gości...
Serce w szczęściu zaumiera,
I pragnieniem drży wieczności!!

By za wszystko nam starczyła
W strasznej dobie rozłączenia...
By się jeszcze w grobie śniła...
Do wiecznego — — zobaczania!

Jan Miodoborski.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Wtorek 31 maja.

Teatr miejski: „Wszystko dobre, co się dobrze kończy”, komedia. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Teatr ludowy: „Szukajcie dziecka”, wode-wil ze śpiewami i tańcami. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

W „Kole literacko-artystycznym: Walne

zgrupowanie członków „Koła”. Początek o godzinie 8 wieczorem.

W sali instytutu chemicznego (ul. Długa 1. 8): VI posiedzenie naukowe polskiego towarzystwa przyrodników im. Kopernika. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Kalendarz. Wtorek (31): Petronii panny. — Bożesława. — (18): Fteodota. Wschód słońca o godzinie 4 minut 12, zachód o godzinie 7 minut 44.

Stan powietrza: Godzina 6 rano. Ciepłota: +12° R. Pogoda.

Z rady miasta Lwowa. Zwyczajne tygodniowe posiedzenie rady miejskiej, odbędzie się w środę o godzinie 6 wieczorem w sali ratuszowej.

Mianowania. Krajowa dyrekcja skarbu zamianowała respcienta straży skarbowej, Oswalda Zachariasiewicza i starszego strażnika skarbowego, Kajetana Krzyżanowskiego, poborcami cłowymi.

Wiadomości djecejalne. Archidieceja lwowska ob. łać. Konkurs rozpisany na proboszczów Prusy w dekanacie lwowskim zamiejskim od 15 lipca.

Zamianowanie szambelanami papieża Piusa X. ks. Kazimierz Aktyl, proboszcz i dziekan w Busku, ks. Marcei Chmura, proboszcz i dziekan w Belzie, ks. Jan Trzopiński, proboszcz w Kochawinie.

Dieceja tarnowska. Egzamin konkursowy z pomyślnym wynikiem złożyli: ks. Józef Gawor, ks. Wojciech Jachna, ks. Józef Nowak, ks. Stanisław Nowak, ks. Jan Talka, ks. Jakób Urbański, ks. Franciszek Siedlik, ks. Józef Smoleński, ks. Marcin Zaczek.

Rekolacje ludowe odbyły się w Podolu od 16 do 28 kwietnia pod kierownictwem OO. Jezuitów. Do św. Sakramentów przystąpiło około 1300 osób.

Zabawa Sokola. W dniu 2 czerwca br. urządziła polskie Tow. gimn. „Sokół” (macierz) dla pomnożenia funduszu na rozszerzenie swojego gniazda, wielką zabawę, w program której wchodzi: przedstawienie amatorskie na umyślnie urządzonej scenie, produkcje śpiewackie sympatycznej „Echa”, koncert muzyki wojskowej pod osobistym kierownictwem kapelmistrza, bazar dziecienny dla Sokolatek i bazar kwiatowy dla Sokolic i wiele innych niespodzianek.

Wycieczki na Czarnohorę. Sekcja turystyczna oddziału czarnohorskiego Tow. tatrzańskiego, ogłasza następujący szereg wycieczek na obecny sezon, a to: 1. W niedzielę, dnia 5 czerwca, wycieczka z Jaremcza na Siemczkę (Czarnohorę) 1402 m. Odmarsz z Jaremcza o godzinie 7-45 rano (czas kolejowy); powrót tego samego dnia wieczornym pociągami. 2. W niedzielę, dnia 12 czerwca, wycieczka z Jaremcza na Jawornik-Gorgan 1467 m. Wymarsz i powrót jak pod 1. 3. W niedzielę, dnia 19 czerwca, wycieczka z Tatarowa na Chomiak 1544 m. Odmarsz bezzwłocznie po przybyciu samego pociągu ze Stanisławowa; powrót tego samego dnia przez Tatarów do wieczornego pociągu. 4. W niedzielę, dnia 3 lipca, wycieczka z Tatarowa na Syniek (Sennik) 1644 m. Odmarsz bezzwłocznie po przybyciu samego pociągu ze Stanisławowa; powrót tego samego dnia do Tatarowa, skąd bądź nocnym, bądź następnego dnia rannym pociągami odjazd do domu.

Oszczędnie z wodą! Z powodu bezśnieżnej zimy i braku wiosennych deszczów, nie dopisywał źródła dostarczające wody krakowskim wodociągom, tak, że w sobotę, krakowskiej stacji pomp wodociagowych zabrakło 800.000 litrów wody. Wskutek tego, na I piętrze w kilkudziesięciu domach na kilku wyższych położonych ulicach, nie wyszła w sobotę popołudniu z wodociagowego kurka ani jedna kropla wody. W ciągu niedzieli, pomysł zdołał znowu brak wody pokryć, nie jest jednak wykluczone, że lada dzień, znowu wody w Krakowie zabraknie. Wobec tego, że krakowskie stosunki atmosferyczne są takie same jak lwowskie i nie jest wykluczone, że wkrótce panująca posuchy, w dostarczaniu wody dla Lwowa ze źródeł dobrostańskich, nastąpić może stagnacja, radzilibyśmy Lwowlanom, by z wodą oszczędzili, jeśli nie chcą, by pewnego pięknego poranka wodociągi ich zawiodły.

Socjaliści, a kredyty wojskowe. Wczoraj wieczorem odbyło się w sali przy ul. Szajnochów zgromadzenie partii socjalno-demokratycznej w sprawie nowych kredytów, uchwałanych na cele wojskowe. Przewodniczył p. Lisiewicz, referował dr. Wyrostek, który w ostrych słowach wystąpił przeciwko nałożeniu nowych ciężarów na ludność podatującą. Ponieważ starszy komisarz policji dr. Reinlaender nie pozwolił na poddanie pod głosowanie odczytanej przez p. Wyrostka rezolucji, przewodniczący, wezwawszy do licznego stawienia się w czasie odsłonięcia pomników ku czci zmarłych przy rozruchach z dnia 2 czerwca r. b., zamknął obrady i stwierdził, że rezołucję w rzeczywistości przyjęto, ponieważ odczytanie jej przyjęli zebrani gromkimi oklaskami.

Przy śpiewie „Czerwonego sztandaru” opuścili uczestnicy zgromadzenia salę i w zwartych szeregach, liczących około kilkadziesiąt osób, ruszyli ulicą Sykstuską na Waty hetmańskie, skąd udać się miało ulicą Kilińskiego pod gmach namiestnictwa. Tymczasem zmobilizowana policja zamknęła ulicę Kilińskiego. Wobec tego tłum, nie zważając na wezwanie do rozejścia, skierował się Wałami hetmańskimi w stronę teatru miejskiego. Za pochodem ruszyła policja, która koniecznie starała się rozprószyć demonstrantów, ale ci wśród wrzawy i pisku szli naprzód, stawiając opór policji. Skutkiem tego aresztowano trzech ludzi: czeladnika krawieckiego Pochowańskiego, akademika P. i technika K., tych ostatnich wywieziono na wolność po spisaniu protokołu, Pochowańskiego zaś pozostawiono w aresztach.

Na wolną stopę za kaucją w kwiecie 2000 koron wypuszczono wczoraj z więzienia śledczego inżyniera Wiktora Jasińskiego, byłego zastępcę firmy Orenstein i Koppel, aresztowanego z powodu popełnionej na szkodę firmy tej sprzeniewierzeń.

Kradzież sklepowa. Od trzech dni odbywającą praktykę handlową w magazynie Pieleckiego, 16-letni Alfred Panejko, skradł ze sklepu kilkanaście tytoniów, kuglarów itd. ogólnej wartości sto kilkadziesiąt koron i rozprze-

dał je wśród swych znajomych za psie pieniądze. Za papierosnice np. wartości 16 koron wziął on 1 koronę, inną, wartości 7 koron, sprzedał za 30 halery, fiaskę perfumy, warta 10 koron, za 40 hal. Część skradzionych przedmiotów zdołała policja odebrać nabywcom, niemuinnego zaś praktykanta oddano do sądu.

Wyprawa łodzią do Przemyśla. D. 21 bm. popołudniu wyruszyli oficerowie sanockiej żalugi: por. Fryderyk Spekmyer, podpor. Karol Kolarz, Bron. Kóbe i Leon Simandł łodzią do Przemyśla. Przejście około 150 km. przebyli mimo niskiego stanu wody szczęśliwie w dwu dniach i przybyli do Przemyśla 23 bm. o g. 12 w południe.

„Hochstaplerzy”. Przed kilkunastu dniami przyaresztowano w Rzeszowie braci Gurfeinów ze Starogo Sambora za oszustwo popełnione w ten sposób, że dając na okaz prawdziwy 20-koronowy banknot za fałszywy, następnie naciągali naiwnych, łatwowiernych i takomych, iż dostają za 600 zł. takich fałszywych banknotów za 6000 zł. — Onegąd przyaresztowała żandarmeria na rekwizycję sądu obwodowego w Rzeszowie jeszcze jednego ze spółników tej zorganizowanej bandy, niejakiego Hersza Reicha w Starym Samborze, lecz zdaje się, iż na tem nie skończy się połów tych rycerzy nocy, którzy rozpostarli swe sieci na Galicję, Bukowinę i Węgry.

Ofiary handlarzy żywym towarem. Jadwiga Garczyńska, 13-letnia uczennica szkoły miejskiej w Starym Samborze, córka Stanisława Garczyńskiego, wzrostu słusznego, szczupła blondynka, twarzy pociągłej, z podłużną plamką na nosie, ubrana w sukienkę bordeaux w paski białe, w kapeluszu marynarkowym i Marja Leniejska, 14-letnia uczennica szkoły tamtejszej sierota bez matki, brunetka, silnej budowy ciała, grubej twarzy z krótko podstrzyżonymi włosami — wydaliły się z domu w nocy na 26 bm. w niewiadomym kierunku. Ponieważ zachodzi uzasadnione podejrzenie, że dziewczęta te zostały uprowadzone przez szajkę handlarzy żywym towarem, uprasza się wszystkich, którzy jakkolwiek miał ślad o uprowadzonych o udzielenie swych spostrzeżeń policji w Samborze, lub jakiegokolwiek władzy miejscowej.

Wskutek otrucia się przez spożycie grzybów jadowitych zmarli przed trzema dniami w gminie Woli rzeczyckiej po kilkugodzinnych strasznych cierpieniach dwaj tamtejsi włościanie Walenty Tkacz i Marcin Buchaj.

Senzacyjne aresztowanie. W Budapeszcie wielkie wrażenie wywołało aresztowanie sześciu członków wydziału słow. pomocników piekarskich, którzy pozostają pod zarzutem, iż wynajęli morderców, celem usunięcia niemiłych sobie towarzyszy, których krytyki się obawiali. Zarządzono bezzwłoczne rozwiązanie towarzystwa.

Pożary. W gminie Przeciszowie, powiatu wadowickiego, spłonęły w tych dniach 4 zagrody włościańskie, wartości około 7000 kor.

W Czernelcy spłonęły w ostatnich dniach 5 domów mieszkalnych, wraz z wszystkimi zabudowaniami gospodarskimi i zapasami zboża. Szkoda wynosi przeszło 6200 kor. i zaledwie w jednej trzeciej części była ubezpieczona.

W nocy z wtorku na środę dnia 25 bm. spaliło się w gminie Zielona pow. Skala, karczma i chata chłopska wraz z 6 ludźmi, z których jedno dziecko żyje jeszcze, ale z małą nadzieją wyzdrowienia.

Nowy generał Dominikanów. Z Rzymu donoszą nam: W tych dniach odbyła się generalna kapituła OO. Dominikanów, w dużej sali starego klasztoru dominikańskiego Santa Maria della Quercia w Viterbo, celem wyboru generała zakonu. Dotychczasowy, długoletni kierownik o. Frühwirth, poddany austriacki, czując się zmęczonym obowiązkami i niedomagając, złożył swój urząd. Wybrany został o. Cornier, przez co uwzględniono gorące życzenie Francuzów, którzy dawno już nie piastowali generałatu w żadnym zakonie. Generałem jezuitów jest Hiszpan o. Martin, — Benedyktynów Belgijczyk, o. Hemptinne, Franciszkanów i Karmelitów Niemcy oo. Schiler i Mayer, — Praemonstratów o. Stary, — Kapucynów, Szwajcar o. Andermett. Wszyscy inni są Włosi.

Z kraju.

Jarosław. (Użycie broni). Przydybany w Laszkach trębacz artylerji z Jarosławia, stawiał czynny opór żandarmerji Szopskiemu, gdy ten domagał się wyjaśnienia, na jakiej podstawie bawi w Laszkach. Trębacz, gdy mu wieśniacy wyrwali pałasz, pochwa zranił żandarmu w grzbiet lewej ręki, wskutek czego Szopski dobił szabli i trzykrotnie ciął artylerzystę w prawe przedramię, ciężko go kalecząc. Po opatrzeniu ran w szpitalu w Moszczanach, przywieziono obydwoh rannych do Jarosławia i oddano do szpitala wojskowego.

(Zbiegi). Z 8 więźni zbiegłych z więzienia w Przemyślu, złapano w Jarosławiu Marię Kuzio i Marię Pisek, dwie niebezpieczne złodziejki. Wedle ich zeznań, inni zbiegowie udali się w kierunku Leżajska.

(Pożar). O północy z 25 na 26 maja br. wybuchł groźny pożar w Mulinie małej. Antylny się zabudowania gospodarce włościanina Antoniego Plisa. Na ratunek pospieszyły oddziały artylerji wojskowej stacjonowanej na Głęboce i straż miejska z Jarosławia. Rozszerzeniu się pożaru zapobieżono, a pastwą płomieni stały się trzy budynki, w których zgorzało kilka sztuk bydła.

(Z wojskowości). Od dni kilkunastu cały korpus oficerski jest w ciągłym napięciu, jakby w przededniu jakichś doniosłych wypadków. Urlopów oficerowie nie otrzymują, a nawet, gdy który wyjeżdża na krótki czas z Jarosławia, musi w komendzie pozostawić najdokładniejszy adres, celem umożliwienia wezwania go telegraficznie; także żołnierze są trzymani, jakby w pogotowiu. Spodziewają się tu alarmu całej żalugi. Czy to będzie tylko próba pokojowa, czy też co innego, niedaleka przyszłość okaże.

(Wrzekomy cud). Do studni w Szówsku wędrują w dalszym ciągu całe kompanie pielgrzymów. Z Leżajska z odpustu wracający pątnicy, wszyscy zboczyli do Szówska i tam oddawali modlitwy. Do czego dochodzi baśń o objawieniu się w studni Matki Boskiej, niech posłuży fakt, że nie wolno na miejscu wyrażać powątpiewania, aby się nie narażać na grubsze nieprzyjemności. Jeden z naszych kiejczy, udał

się również do Szówska, i gdy się odezwał, że niczego nie widzi, z oburzeniem zawołał do niego jeden z fanatyków: „boś ksiądz niegodny”. Najwyższy czas, aby położono koniec temu religijnemu obłędowi i ponownie trzeba zaapelować do władz, ażeby raz wydały jakie zarządzenie, biernie bowiem zachowanie się tylko pogłębia oglupianie ludu.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, piwo pilneńskie i bawarskie, delikatesy, magazyn win i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

* VI. posiedzenie naukowe polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika odbędzie się we wtorek, dnia 31 maja b. r. o godzinie 6 wieczorem w sali instytutu chemicznego uniwersytetu (ul. Długa 16). Wstęp wolny.

* O spółkach mleczarskich. mówić będzie redaktor „Gospodarza” p. Jan Biedroń z Przemyśla na posiedzeniu sekcji odczytowej Koła im. Kościuski „T. S. L.”, które się odbędzie w piątek dnia 3 czerwca b. r. o godzinie 7 wieczorem w lokalu Koła (Zimorowicza 16). Wstęp wolny.

* Z kasyń artystycznych. W sobotę dnia 4 czerwca b. r. o godzinie pół do 8 wieczór artystyczny 1. „Z dobrego serca”, obrazek w 1 akcie L. Rydla. 2. „Sprzeczka”, fraszka sceniczna w 1 akcie z francuskiego. 3. Dramat jednej nocy, obraz sceniczny w 1 akcie A. Urbańskiego. Bilety do nabycia od środy dnia 1 czerwca.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej.

Na pomnik Adama Mickiewicza złożyl w dalszym ciągu p. A. B. ze Lwowa 5 kor.

Na przytulisko Brata Alberta, p. A. B. ze Lwowa 5 kor.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertoar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we wtorek „Wszystko dobre, co się dobrze kończy”, komedia w 5 aktach, a 8 odsłonach Wiliama Szekspira, przekład L. Ulricha.

Jutro w środę po raz pierwszy (wznowienie „Mikado”, czyli „Jeden dzień w Ti-Ti-Pu”, operetka w 2 aktach W. S. Gilberta, muzyka Artura Suliwana, z udziałem pp.: Feldmana (w roli Mikada), Malawskiego, Lelewicza, Kosińskiego, Paszkowskiego, Miłowskiej, Tractkiewiczówny, Kasprowiczowej i innych.

Repertoar teatru ludowego we Lwowie. (Sala dawnego Colosseum, pasaż Hermanów). We wtorek, 31 maja, „Szukajcie dziecka”, wode-wil ze śpiewami i tańcami w 4 aktach Przybylskiego.

W środę, 1 czerwca, po raz pierwszy „Córka pułku”, operetka w 4 aktach Donizetti’ego.

W piątek, 3 czerwca, „Córka pułku”, operetka.

W sobotę, 4 czerwca. popołudniu o godzinie 3 1/2 przedstawienie dla studentów, po cenach znizonych, „Mazepa”, tragedia w 4 aktach Stowackiego. — Wieczorem o godzinie 7 1/2 „Żyd polski”, dramat w 4 aktach Erkmanna i Chatriana.

Aleksander Bandrowski, przełożył trzecie z rzędu dzieło Ryszarda Wagnera „Śpiewacy norymberscy”. — Jedyną ta opera „komiczna” geniuszu wagnerowskiego, bezzwłocznie najpiękniejsza w wspaniałym dorobku muzycznym mistrza z „Wahnfriedu”, pomijając piętrzące się trudności muzyczne, jest swoją ludową poezią, zabarwioną silnie germańskim humorem, dla tłumacza wprost olbrzymią trudną, miejscami zaś nie do pokonania. — Już sam rym ciagle prawie męzi, tak nam obcy i trudny, wystarcza, by niejednego w tej żmudnej pracy zniechęcił. Dalej humor, który w swej właściwości nam obcy, utrudnia jeszcze bardziej literacką część zadania. Natomiast prozodja muzyczna tak ponad wszelki wyraz trudna i odmienna, dopełnia miary tego iście ponad wszelki wyraz trudnego zadania.

Bandrowski pokonał wszystkie te trudności wprost wspaniale i słuszenie należy mu się za to zadanie miano „tłumacza-literata”. Właściwość humorystyki niemieckiej wiernie zatrzymując, został również bajecznie wierny prozodji muzycznej, a lekkiem, wesołym, miejscami szczerze poetycznym wierszem, okraślił i przyswoił nam jedno z tych wspaniałych dzieł na zawsze.

Z wystawy sztuk pięknych. Termin otwarcia I inauguracyjnej wystawy sztuki w nowym lokalu Muzeum przemysłowego, gdzie przeniosło się towarzystwo, nie został jeszcze postanowiony. W każdym razie jednak, wystawa otwarta będzie w pierwszych dniach czerwca, a dzień poświęcenia i otwarcia wystawy będzie ogłoszony przez dzienniki.

Karta dyslokacji wojsk, po ukończeniu zmian, wysłała nakładem firmy G. Freytag & Berndt w Wiedniu (po k. 2-40 za egzemplarz). W dobrym i umożliwiająca szybkie orjentowanie się wykonaniu, podaje nowa karta w miejscu garnizonów każdy rodzaj broni i liczbę wojska w danym miejscu, a przeto jest dla każdego czy to cywilnego, czy wojskowego biura i osób, mających z wojskowością stosunki, bardzo cennym nabytkiem.

Z teatrów. Dwuaktowa najnowsza opera Mascagniego pt. „Przyjaciółka” pojawi się po raz pierwszy na scenie teatru w Monte-Carlo. — „Ogniem i mieczem” dramat w 4 aktach, przebrany z powieści H. Sienkiewicza przez Maurycego Bernhardta, syna słynnej artystki francuskiej, grany będzie jako pierwsza nowa opera jesiennego w paryskim teatrze Sary Bernhard. — Na rzecz pomnika Verdiego w Mediolanie daje Wielka Opera w Paryżu „Trubadura”. — „Żyd polski” w szacie muzycznej, skrojonej mu przez Karola Weiss’a, pojawił się jako opera w trzech aktach w nadwornym teatrze w Monachjum. Opera miała powodzenie.

Z sali koncertowej.

Produkcje sympatycznego Towarzystwa śpiewackiego „Echo” mają już ustaloną stawę i budzą zazwyczaj zajęcie wśród naszej publiczności, tembardziej, że kierownik artystyczny tych koncertów, Jan Gall, dokłada wszelkich starań, by program i wykonanie każdej poszczególniej produkcji zapewnić mogły słuchaczom pewną sumę artystycznego zadowolenia. Tą samą starannością w doborze utworów, składających się na program i pełnem precyzji, sumiennem i artystycznym wykonaniem odznaczał się sobotni koncert „Echa” w sali Domu narodowego. Wymieniamy w pierwszym rzędzie wielce zajmują-

nowość, odśpiewaną przez dzielną drużynę pod batutą Jana Galla: Gounoda „Konik polny i mrowka”, bajeczkę na chór męski. Utwór ten, trzymany — jak wskazuje sam tytuł — w tonie humorystycznym, nazwać można prawdziwym cackiem kompozytorskim. Jakżeż wspaniale opracował poważny zawy- czaj w swych dziełach mistrz tę bajeczkę pod względem skończenie prawidłowego i pięknego prowadzenia głosów, wykazującego wielki artystyzm i umiejętności kontrapunktowej! Wielkim powodzeniem cieszył się również dwa nadzwyczajnie zręcznie ułożone, w całym tego słowa znaczeniu piękne utwory Wachnianina, wykazujące dużo polotu i melodyjności: „Nasze życie” i „O lube sny”. Ponadto odśpiewali pp. „Echiści” polonez Bogdańskiego i kilka chórów Galla, wywołując u licznie zebranych słuchaczów szczerą i zasłużoną oklaski.

Goście uproszeni przez kierownictwo „Echa” do współdziału w tym koncercie, w wysokim stopniu przyczynili się do urozmaicenia programu i ożywienia tego udułego w całości wieczoru. Gdy mowa o „ożywieniu” palmę pierwszeństwa przyznać wypada artyście dramatycznemu p. Janowi Nowackiemu. Szereg świetnie wygłoszonych deklamacji, poważnych, jak Łucjana Rydla „Bajka o królewiczu i Kasi” i humorystycznych, jak Srokowskiego „Jestem chory” i Kościńskiego „Sprzeczka” wywarły głębsze wrażenie, względnie wywoływały salwy szczerzego śmiechu, a wszystkie zaskarbiły p. Nowackiemu niemiłkane oklaski i objawy prawdziwego i niekłamane go uznania tej publiczności, do której ulubieńców zaliczać się inoże bezsprzecznie ten sympatyczny artysta. W żarcie scenicznym „Sprzeczka” dzielnie pomagała p. Nowackiemu p. Zofja Stawińska, która wygłosiła następnie z powodzeniem Srokowskiego „Śmieszek”.

W części wokalne odnieśli jako soliści znaczny sukces: p. Irma Wienkowska i p. Oskar Sack. Zaszczynie znana w szerszych kołach śpiewaczka, uczennica p. Zofji Kozłowskiej, wykazuje dzięki swemu widocznemu zamiłowaniu i sumiennej pracy z każdym dniem coraz to większe postępy i przy dalszych studiach niezawodnie doprowadzi sztukę śpiewania do rezultatów pozytywnych, zwłaszcza, że piękny materiał głosowy p. Wienkowskiej stanowi podstawę, na której w okolicznościach sprzyjających budować można karierę artystyczną. Oklaski, które rozległy się w sali po odśpiewaniu arii z „Halki”, oraz pieśni Niewiadomskiego i Rubinstein’a rzeczywiście zachęciły mogą pocztąjącą artystkę do dalszej pracy na tem polu sztuki.

Akompaniował dyskretnie, a raczej starał się akompaniować na tym „fortepianie” p. Zbierchowski. Podobny instrument w sali koncertowej, choćby tylko *ad usum* akompaniamentu to prawdziwa parodia; wprawdzie był stary widocznie, bez tonu i ograny, ale natomiast — niemożliwie rozstrojony. A więc męczył się akompaniator, a przy nim śpiewacy, szukając muzycznego fundamentu do swych popisów.

Fr. Neuhauser.

+ Tadeusz Romanowicz.

Zwłoki śp. Tadeusza Romanowicza leżą w mieszkaniu jego przy ulicy Jabłonowskich 1. 6 w pokoju, sąsiadującym z biblioteką, w której najchętniej lubiał przesiadywać w chwilach, wolnych od zajęć urzędowych. Pokój obity czarnym kirem. W środku wznosi się katekaf, a na tle zieleni, kwiatów i światła odbija się w narodowym stroju postać przedwcześnie zgasłego męża. Twarz spokojna, łagodna, lekko okryta białością, na której nie widać śladów cierpień, sprawia wrażenie, że człowiek ten śpi tylko po żmudnej pracy.

Ubiegłego wieczora* odbyło się drugie z rzędu posiedzenie komitetu, urządzającego obchód pogrzebowy. Poprzednio zaś odbyły się poufne obrady komisji, wybranej celem ułożenia porządku mów, których będzie dziesięć.

Przed domem założy przemówia: marszałek krajowy hr. St. Badiński, dr. T. Rutowski imieniem miasta i delegat Towarzystwa uczestników powstania w r. 1863/4. Nad grobem zaś przemówia: imieniem Tow. dziennikarzy polskich prezes Krechowicki, delegat demokratycznego stronnictwa polskiego (klub sejmowy), przedstawiciel związku Towarzystw zarobkowych i gospodarczych dyr. Terenkoczy, redaktor M. Konopiński imieniem dziennikarzy i przyjaciół krakowskich zmarłego, delegat związku „Sokół” dr. Fiszera, reprezentant stronnictwa ludowego, w końcu przedstawiciel Bratniej pomocy wszechnicy, którego zmarły był założycielem i prezesem. Po przemówieniach zainicjuje chór akademicki chorał.

Ułożono nadto porządek pochodu. Otwierając go będzie straż ochotnicza ogniowa „Sokół” i kapela narodowa, za nimi zaś postępować będą: straż akcyzowa miejska, cechy ze sztandarami, stowarzyszenie „Czytelni kolejowej”. Następnie ugrupują się towarzystwa: im. Kilińskiego. „Eleuterja”, „Współność”. „Skala”, „Gwiazda” tow. kupców i młodzieży handlowej, „Pomoc przemysłowa”, „Stowarzyszenie kobiet”, a dalej uszeregują się: zakład sierót, tow. pedagogiczne, tow. „Szkoły ludowej”, zakłady naukowe żeńskie, uczniowie szkół średnich, młodzież akademicka i technicka, słuchacze weterynarii i „Sokół”, za którym postępować będzie duchowieństwo, poprzedzające rydwan z trumną.

Miejsca za trumną przeznaczono dla rodziny, obok której postępować będą: marszałek, wydział krajowy, uczestnicy powstania z r. 1863/4 itd.

Dziś o godzinie 12 w południe odbędzie się w lokalu akcyjnego banku zgromadzenie komitetu, celem ostatecznego porozumienia się w sprawie pogrzebu.

W ciągu dnia wczorajszego wdowa po śp. Romanowiczu otrzymała szereg kondoleń. I tak: Wydział krajowy nadesłał pismo tej treści:

Jaśnie Wielmożna Pani!
Grom spadłego na Panią nieszczęścia odbił się boleśnie w naszych sercach. Ze zgonem bowiem małżonka Pani ubywa nam dzielny i wypróbowany towarzysz pracy, którego słowo i czyni i cała wybitna działalność na stanowisku Członka Wydziału krajowego przywiązywały do siebie i kazały Go cenić wysoko.

Ale strać, którą ponieśliśmy, odczuje kraj cały; traci on w świętej pamięci Tadeusza Romanowicza męża co mu służył na każdym, gdzie wołała potrzeba, polu, męża, co przechania swe i wiarę w ideały narodowe zachował wiernie do zgonu. Wiara ta przewodniczyła mu w pracy publicznej, z nią oddał się całej pracy bez wytchnienia do ostatniej chwili życia, nie wolnego od trudu i znoju.

Kończymy prośbę o przyjęcie wyrazów szczerzego żalu i pełnego a serdecznego współczucia, jeżeli zaś okazane współczucie zdolne jest przynieść jaką pociechę, to na chęci przyniesienia ulgi w nieszczęściu z nikąd Ci Pani nie braknie.

Ks. arcyb. Bilczewski nadesłał pismo tej treści: Jaśnie Wielmożna Pani! Proszę przyjąć wyrazy serdecznego współczucia z powodu straty śp. męża. Łączę też wyrazy głębokiego poważania. Niech Pan Bóg pocieszy, sługa powolny Józef Bilczewski.

Dalej przysłał pismo kondolencyjne Związek gim. Tow. sokolich z takim zakończeniem: „Za krótko żył, długo świecić będzie”.

Również nadesłali pisma kondolencyjne: Reprezentacja m. Lwowa, Stow. kobiet, „Pomoc przemysłowa”, Bol. Lewicki, dr. E. Adam, Kasyno miejskie, dyr. Seferowicz, Jan Samboński, Akad. Koło T. S. L., Czytelnia akademicka. Następnie nadesłali depesze kondolencyjne: poseł dr. Tarnowski z Przemysła, Związek literacki polski w Wiedniu, prezydent dr. Małachowski z Karlsbadu, Jahlowie z Jarosławia, dr. August Sokołowski z Krakowa, poseł dr. Tomaszewski z Sambora. Minister dr. Piętał telegrafował: „W ciężkiej boleści z powodu straty śp. Męża, którą wszyscy ciężko odczuwamy, ceniąc wysokie niespożyte zasługi zgasłego obywatela, proszę przyjąć wyrazy mego najserdeczniejszego współczucia”.

Gubernator Biliński z Wiednia nadesłał taki telegram: „Z Panią i krajem optuję szczerze zgon zasłużonego obywatela, mego serdecznego kolegi”.

Prof. dr. Józef hr. Milewski z Krakowa nadesłał także depeszę kondolencyjną, a prócz niego dr. Feliks Czajkowski z Krosna, hr. E. Starzeński z Podgórze, K. Gałęcki z Wiednia, K. Paygert z Tarnopola, Z. Marchwicki z Warszawy i dr. Huza z Grybowa.

Karty kondolencyjne złożyli między innymi bar. Spesshardt, konsul niemiecki, Jan Kasprzowicz, Bol. Baranowski, radca Drwnowski, dr. Caro, Arnulf Nawratil, Ludwik Kubala i. i.

Bazar krajowy i biura związku przemysłowego, będą dziś popołudniu na znak żałoby zamknięte.

Kondolencje pisemne nadesłały także: reprezentacja gminy m. Lwowa, oraz prezydium izby handlowej i przemysłowej.

Komisja kraj. dla spraw przemysłowych złożyła przez swych członków pp. J. Franko, Ignacego Drewnowskiego, Arnulfa Nawratila, Augusta Soltyńskiego i Antoniego Stefanowicza kondolencję wdowie po śp. Tadeuszu Romanowiczu, jako długoletnim i pełnym zasług swym wiceprezisie, oraz wieniec na trumnie w imieniu członków komisji.

Na znak żałoby uchwalili wczoraj wydział „Sokoła” wstrzymać ćwiczenia gimnastyczne i oddziały konnego na dzień dzisiejszy. Wydelegowano 12 druhów, którzy trumnę ze zwłokami ś. p. Romanowicza złożyli z katafalku na rydwan, pełnić będą straż honorową obok karawanu, a z bramy cmentarnej zainoszą zwłoki do grobu.

Wydział „Sokoła” wzywa członków macierzy, Sokoła II i Sokoła III, by zgromadzili się jak najliczniej w mundurach punktualnie o godz. 3 popoł. przed gmachem „Sokoła.”

Komitet pogrzebowy zwraca się z prośbą do kupców, posiadających sklepy przy ulicach, którymi pochód przechodzić będzie, aby podczas przejścia pochodu raczyli sklepy swe pozamykać na znak żałoby.

Wydział towarzystwa strzeleckiego zaprasza wszystkich swych członków do wzięcia udziału w pogrzebie.

Wczoraj odbył się miało doroczne walne zgromadzenie tow. „Gwiazdy”, lecz na znak żałoby po zmarłym śp. Romanowiczu, odczytano się, po przemówieniu dyrektora wzajemnej pomocy, Laskowskiego, który oddał cześć pamięci zmarłego. Następnie uchwalono wysłać pismo kondolencyjne do wdowy po śp. zmarłym.

Wydział Towarzystwa dziennikarzy polskich zebrał się wczoraj wieczorem na nadzwyczajne posiedzenie celem omówienia środków uczczenia pamięci zasłużonego członka Towarzystwa śp. Tadeusza Romanowicza. Posiedzenie zgaił prezes Adam Krowczycki gorącą przemową, w której podniósł wysokie zasługi i nieskazitelną charakter zmarłego. Przemowy prezesa zebrani wysłuchali stojąc, poczem powzięto następujące uchwały: 1. Upoważnia się prezesa do przemówienia nad grobem; 2. na trumnie złożyć wydział wieniec imieniem Towarzystwa; 3. prezydium przesłać pismo kondolencyjne na ręce wdowy pani Marii Romanowiczowej; 4. członkowie Towarzystwa wezmą gremialny udział w pogrzebie a wydział zaprosi ich do tego osobnymi kartkami pogrzebowymi. Po tej uchwale posiedzenie na znak żałoby zawieszono.

Dyrekcja Star. „Skały” lwowskiej, której długoletnim członkiem honorowym był śp. Ta-

deusz Romanowicz, na wczorajszym swem posiedzeniu oddał cześć jego pamięci i uchwalił wysłać na pogrzeb delegację „Skały” ze sztandarem, do której zprasa niniejszem członków Stowarzyszenia. Zamiast wieńca postanowiono, ażeby „Skała” przylączyła się do komitetu w celu naradzenia się, w jaki najgodniejszy sposób uczcić pamięć ofiarnego, pracowitego i bardzo zasłużonego syna Ojczyzny.

Prezydium stałej komisji delegatów lwowskich Kół T. S. L. wzywa członków Towarzystwa do gremialnego udziału w pogrzebie śp. Tad. Romanowicza. Punkt zborny przy lokalu Koła pań ul. Zielona 1. 4 o godzinie wpół do 4 popołudniu.

Delegacje wspólne.

(Telegr. „Dziennika polskiego”).

Z delegacji austriackiej.

Budapeszt. W dalszym ciągu wczorajszego plenarnego posiedzenia austriackiej delegacji po dr. Pantuczku przemawiali delegaci Hardegg i Nowak, poczem del. Eugeniusz Abrahamowicz oświadczył, że mocarstwa, które wstąpiły na drogę wojkową w chwili, gdy występują do ludności z żądaniem, większych ciężarów powinny się postarać równocześnie, ażeby potrzeby wojskowe w odpowiedniej mierze zaspokajane były bezpośrednio u producentów i aby w ten sposób przynajmniej do pewnego stopnia zwiększeniu się wydatków odpowiadało zwiększenie się dochodów. Mowca przyznaje, że w ostatnich czasach uwzględniono do pewnego stopnia żądania ludności pod tym względem jednakże wiele jest tu jeszcze do zrobienia szczególnie w Galicji. Czyni się wprawdzie zakupy z pominięciem, pośredników, lecz teź termin dostaw ograniczono do 15 października, co rolnikom zupełnie nie może wystarczyć. Chodzi więc o powiększenie zakupów bezpośrednio u rolników i podzielenie dostaw na dwie części, pierwszą do 15 października, drugą na zimę.

Dalej mowca omawiał obszernie sprawę remontów wojskowych w Galicji, która jest jedynym jeszcze z krajów austriackich, gdzie materiał koński mógłby się znaleźć. Hodowli koni bowiem nie traktuje się tam jako zbytku, ale z zamiłowaniem. Jednakże ceny, jakie się płaci w Galicji za remonty są tak niskie, że zachodzi obawa, że nawet ta gałąź hodowli się nie utrzyma. Być może, że rząd wojskowy jest przychylnie dla tej sprawy usposobiony, jednakże trzeba mu jego obowiązki przypomnieć, wobec niechęci organów podwładnych. Główne komisje aserunkowe okazują wprawdzie jak najlepszą wolę, zdaje się jednakże, że istnieje jakieś tajne polecenie ażeby kupować konie o ile możliwości tylko u handlarzy a nie u hodowców. Mowca więc domagał się, ażeby pobór remontów i koni wojskowych odbywał się przy odpowiednim udziale delegatów towarzystw rolniczych.

Wspomniałszy następnie o sprawie zniesienia rewersów demolacyjnych mowca zaznaczył, że już 65 razy ją poruszano i że od tego czasu pięciu już ministrów wojny się zmieniło. Mowca zapytał przeto ministra wojny, w jakim stadium ta sprawa się znajduje. Dalej mowca omawiał jeszcze sprawę oszacowania szkód polnych, zrządzonych podczas ćwiczeń wojskowych, oświadczając się za tem, ażeby przy każdej dywizji była osobna komisja szacunkowa, a nadto za uwolnieniem ludności rolniczej od ćwiczeń wojskowych i nieznaczaniem ich na czas żniw. Nakoniec w interesie humanitarności i cywilizacji żądał zmiany procedury wojskowej.

Del. Zofron uskarżał się na brak chorych wojskowych zakładów wychowawczych, zaś br. Jerzy Wassilko domagał się powiększenia garnizonów w poszczególnych miastach bukowinnych i oświadczył, że będzie głosować za kredytem wojskowemu.

Del. Dłużański zaznaczył, że kredyty wojskowe nakładają na ludność wielkie ciężary, z drugiej jednak strony należy rozważyć, czy ofiary nie byłyby większe, gdyby państwo niedostatecznie przygotowane muszone było bronić swojego istnienia. Mowca następnie z zadowoleniem wyraził się o oświadczeniu ministra wojny co do zaopatrzenia wdów i sierot po wojskowych i przyrzeczenia odpowiedniego przedłożenia, natomiast sprawa pensjonistów starej normy mowcy nie zadowala, jednakże jest nadzieja, że i ona kiedyś będzie pomyślnie załatwiona. Dalej delegat ten roztrząsał kwestię szkód polnych, wyrządzanych podczas manewrów, zarządzania ćwiczeń podczas żniw i używanie koni wiejskich na podwoły w czasie, kiedy one są dla rolników najpotrzebniejsze. Dalej mowca oświadczył się za reformą procedury karnej i domagał się polepszenia stosunków awansowych w centralnych organach wojskowych.

Del. Schneider wyraził zdziwienia, że delegaci z Galicji i Bukowiny żądają powiększenia garnizonu po miastach i miasteczkach, gdyż tylko na tem zyskują żydzi, którzy prowadzą lichwę z oficerami i żołnierzami; dla tego nie można pojąć, jak delegaci chrześcijańscy mogą występować z tego rodzaju żadaniami.

Przemawiali jeszcze del. Peszka i Forzt, poczem zabrał głos minister wojny generał Pitreich. Przysłał on między innymi, że zmiana ustawy wojskowej jest konieczna, gdyż pomiędzy przepisami wojskowymi znajduje się wiele takich, które bez ujmę dla bitności armii a w interesie kraju należałoby zmienić to w najbliższym czasie, jednakże jest to niemożliwym, dopóki kontyngent rekrutów nie zostanie podwyższony.

Minister Pitreich w końcu swej mowy w delegacji zaznaczył, że nowa ustawa wojskowa jest już wypracowana w porozumieniu z trzema ministrami wojskowymi i odpowiada słusznym żądaniom ludności. Projekt nowej procedury karnej był już dawno wypracowany, brak tylko było odpowiedzi rządu węgierskiego. Odpowiedź ta przed kilku dniami nadeszła, tak że obecnie obydwaj ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwami wojskowymi sprawę do końca doro-

wadzą. Omawiając sprawę dostaw oświadczył minister, że podniesione podczas dyskusji życzenia ludności będą sumiennie zbadać i według możliwości uwzględnić.

Po przemowie referenta del. Walterskirchnera przyjęto ordynarium wojskowe, nadto budżet najwyższego trybunału rachunkowego i wspólnego ministerstwa finansów.

Złożenie mandatu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Członek delegacji p. Schalk (Wszechniemiec), złożył mandat delegacji. Następcą jego będzie p. Peschka. Powodem złożenia mandatu przez p. Schalka, były rozterki jego z Schoenererem, który jest bardzo niezadowolony z zachowania się p. Schalka w delegacjach w sprawie kredytów wojskowych.

Schoenerer wogóle jest tak rozgoryczony na stosunki panujące w jego stronnictwie, że zamierza złożyć mandat polski.

Budapeszt. Na początku wczorajszego plenarnego posiedzenia delegacji austriackiej prezes oświadczył, że del. Schalk, (Wszechniemiec), z powodu choroby złożył mandat delegacji, a w jego miejsce prezydent powołał postać Peschke (niem. agrarjusz). Odczytano też szereg interpelacji, między innymi Nowaka i Wassilki w sprawie podwyższenia taryf na drzewo nieobrobione.

Wojna Japonji z Rosją.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Bitwa pod Kinczu.

London. (Tel. wł.) Wszyscy krytycy wojen tutejszych jeszcze przesadzają się w pochwałach co do męstwa, bitności i sprawności wojsk japońskich w bitwach pod Kinczu.

Times pisze, iż gen. Oku natychmiast rozpoczął marsz na Port Artura. Podanie się Dalnego nie ulega żadnej kwestji, gdyż Rosjanie nie są w stanie tam się bronić. Jeśli atak od strony lądu na Port Artura dotąd nie nastąpił, to stało się to tylko dlatego, że Japończycy czekają na wysadzenie na ląd ciężkich dział oblężniczych. Korespondent *Timesa* pyta się z ironją, czy gen. Kuropatkin i po tej klęsce, w której zginęło kilka tysięcy Rosjan i 104 dział wpadło w ręce Japończyków, będzie spokojnie dalej siedział w Liaojiang i pracował nad koncentracją wielkiej armji.

Oblężenie Portu Artura.

London. (Tel. wł.) Z Tokio donoszą, iż gen. Oku, który dowodził szturmem na wzgórze pod Kinczu, będzie prowadził oblężenie Portu Artura. Ma on do rozporządzenia armję złożoną z 250—260.000 żołnierzy.

Nie bitwa, ale... demonstracja.

Petersburg. (Ros. ag. tel.) Z Mukdena donoszą onegdaj: Ze względu na niemożliwość utrzymania pozycji rosyjskich na południe od Kinczu bez odpowiedniego poparcia floty, obrona ich miała charakter tylko demonstracyjny (!) Pozycje uzbrojone były w armaty zdobyte na Chińczykach w roku 1900 (!) i zaopatrzone w szczipu amunicji. Zdobyte ich przeto przez Japończyków nie zmieniało ich w sytuacji.

Konferencja Kuropatkina z Aleksiejewem.

London. (Tel. wł.) Z Mukdena donoszą, iż Kuropatkin odbył tam dnia 27 bm. dłuższą konferencję z Aleksiejewem, poczem powrócił do Liaojiang.

Chunchuzi.

London. (Tel. wł.) Z Niuczwanu donoszą, że Chunchuzi w sile 5.000 ludzi stoją o 7 mil angielskich od Mukdena.

Układy z Chinami.

London. (Tel. wł.) *Daily Express* donosi z Tientsinu, że poseł rosyjski w Pekinie zawiadomił rząd chiński, iż Rosja gotowa jest opuścić dobrowolnie Niuczwang i oddać go Chinom, ale w zamian domaga się przynajmniej jej koncesyj kolejowych w Chinach i wydzierżawienia jej terytorjum Mandżurji na szereg lat.

Ruchy wojsk rosyjskich i japońskich.

Tokio. Oku donosi, że Rosjanie opuścili miejscowości Szenkenpu, Magolian i Sinszulun. Na wschód od Szenkenpu nie widać żadnych oddziałów rosyjskich. Oddział japoński pod wodzą Nakamury obsadził w piątek Talienwan i zdobył 4 działa.

Kuroki donosi: Japońskie oddziały zaatakowały w sobotę koło Achangpiennoem, na północny wschód od Fenwanczenno oddział 2.000 kozaków i zmusiły go do ucieczki. Walka zaczęła się o pół do 12 przed południem i trwała godzinę. Japończycy stracili 4 poległych i 28 rannych. Straty Rosjan nie znane. Dalej donosi Kuroki o szeregu mniejszych potyczek przednich straży obu wojsk. 8 Rosjan wzięto do niewoli.

Nowy Jork. Biuro Reutersa donosi:

Według nadesłanych do Waszyngtonu wiadomości, nowa japońska dywizja opuściła ojczyznę i będzie miała za zadanie otoczyć tylną strażę rosyjską w północno-wschodniej Korei i oddać rosyjską kawalerję, która grozi przerwaniem kontaktu z armją Kurokiego.

Wojska z okręgu warszawskiego.

Petersburg. (Tel. wł.) Pismo *Asien* donosi, iż bezpośrednio po powrocie cara z Moskwy do Petersburga, odbyło się pod przewodnictwem cara posiedzenie rady gabinetowej, na którym obradowano nad dalszą wysyłką wojsk na pole bitwy na dalekim Wschodzie. Podczas obrad pojawił się projekt wysłania do Azji wojska z okręgu warszawskiego, a mianowicie grenadierów i polskiej dywizji kawalerji. Za projektem oświadczył się car, podnosząc, iż co do sprawności i bitności, cen polskie oddziały wyżej, niż gwardję, spodziewa się po ich męstwie dobrych sukcesów, byłyby więc bardzo zadowolony, gdyby te wojska zostały wysłane i mogły wziąć udział w walkach.

Planowi temu sprzeciwił się minister wojny, który zwrócił uwagę, iż nie można Królestwa polskiego ogalać z wojsk, gdyż ustne zapewnienia ze strony Niemiec o lojalności ich na wypadek wojny Rosji z Japonją,

nie zastępują na wiarę. Dlatego też pułków tych nie można wysłać dopóty, póki od Niemiec nie otrzyma się stanowczego zapewnienia na piśmie. Zdanie ministra przeważało i postanowiono z wysyłką wojsk z Królestwa polskiego na razie się wstrzymać, a od Niemiec zażądać odpowiednich zapewnień na piśmie.

Wiedeń. (Tel. wł.) Z Petersburga donoszą, że przybył tam kontradmirał ks. Uchtomski, który chwilowo po śmierci Makarowa miał dowództwo nad flotą w Porcie Artura. Dzienniki petersburskie zaprzeczają pogłosce, jakoby ks. Uchtomskiemu miano wytoczyć śledztwo o zdradę.

Wenecja. Szef rosyjskiego sztabu generalnego Sacharow telegrafował do Don Carlosa, że syn jego ks. Jaimes spadł z konia i odniósł lekkie obrażenia. Obecnie ma się dobrze i zdaniem lekarzy wkrótce będzie mógł dosiąść konia.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Zwołanie sejmiku galicyjskiego.

Kraków. (Tel. pryw.) Czas donosi: Według dotychczasowych dyspozycji sejm galicyjski zwołany będzie 20go września.

Zwołanie sejmiku czeskiego

Praga. (Tel. wł.) *Prager Tageblatt* donosi, iż zaniechano już projektu zwołania sejmiku czeskiego na lato. Prawdopodobnie sejm czeski zostanie zwołany na krótką sesję w jesieni.

Rozwiązanie sejmiku bukowskińskiego.

Wiedeń. (Tel. wł.) Telegramy, które nadeszły tu z Czerniowca, potwierdzają doniesienie *Dziennika Polskiego*, iż w tych dniach nastąpi rozwiązanie sejmiku bukowskińskiego.

Strejk budowlany w Wiedniu.

Wiedeń. Wczoraj popołudniu odbyło się 9 zgromadzeń robotników budowlanych, gdzie uchwalono przyjąć układ ułożony onegdaj pod przewodnictwem ministra handlu, z tem zastrzeżeniem, że i majstrowie mają go przyjąć. Jeżeli się to stanie, robota będzie podjęta na nowo dnia 1 czerwca.

Wiedeń. Z dziewięciu zgromadzeń robotników budowlanych pięć przyjęło przedłożoną rezolucję co do zgody, a cztery odrzuciły ją. Wszystkie zgromadzenia przyjęły wniosek, aby pracy dopóty nie podejmować, dopóki nie zostanie oznaczone ogólne wynagrodzenie minimalne 4 kor.

Zgromadzenie stowarzyszenia pracodawców budowlanych i kamieniarzy, uchwaliło dopóty nie przyjmować robotników do pracy, dopóki oni bez stawiania warunków do niej nie przystąpią, a dopiero później wdrożyć rokowania co do wysokości wynagrodzenia.

Kronika z ostatniej chwili.

Mianowanie. Wiedeń. (Tel.) *Wiener Ztg.* ogłasza: Cesarz nadał radcy sekcijnemu w ministerstwie spraw wewnętrznych, Stefanowi Illasiewiczowi, tytuł i charakter radcy ministerjalnego.

Nekrologia. Wiedeń. (Tel.) W Baden zmarł poeta niemiecki Herinan Rollet, w 85 r. życia.

Bójka żołnierzy. Gdańsk. (Tel. wł.)

W nocy z soboty na niedzielę przyszło w jednym z tutejszych szynków do sprzeczki między huzarami a żołnierzami trenu. Z sprzeczki wywiązała się bójka. Żołnierze wypadli na ulicę i stoczyli formalną bitwę przy użyciu białej broni. Walczyło przeszło stu żołnierzy, a policja, która chciała bójce zapobiedz, okazała się bezsilna. 20 żołnierzy zostało w bójce ciężko rannych, 20 lekko, a jeden zginął na miejscu.

Aresztowanie oficera. Paryż. (Tel.) Kilka dzienników donosi z zastrzeżeniem, że pewien oficer trybunału administracyjnego w ministerstwie wojny, został uwięziony i przewieziony do fortu Mont Valerien. Stoi to w związku z faktem, że niedawno w ministerstwie wojny odkryto deficyt 25.000 franków, których miano użyć w r. 1899 podczas procesu Dreyfusa w Rennes na przepuknienie 2 świadków.

Dział ekonomiczny.

— **Wiedeń** 30 maja. **Kursa giełdy wiedeńskiej.**

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z oblig. p. z r. 1880 3 proc. 296—, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 292—, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 275—, Weg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 269—, Pożyczka serbska prem. po 100 r. 4 proc. 80—, b) bezprocentowe Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 20'90, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 465—, Clary 40 zł. m. k. 160—, Pożyczka m. Instruku 20 zł. 80—, Losy m. Krakowa 20 zł. 78—, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 68—, Ofen 40 zł. 167—, Palffy 40 zł. m. k. 161—, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 53—, Czerw. krzyża weg. tow. 5 zł. 29—, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 67—, Saima 40 zł. m. kon. 227—, Pożyczka salcburska 30 zł. 75—, Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 129—, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 505—.

— **Berlin** 30 maja. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 201'60, Staatsbahn 136'60, Diskont Comandit 187'10, Berlińskie Towarz. handl. 152'70, Laura 241'25, Bochum 191'40, Kolej połud. wschodnio-pruska —, Ruble za gotówkę 216'10, Kolej warsz.-wied. —, Kolej morza Śródziemnego 86'25, Kolej Meridionalna 142'75, Losy tureckie 128'80, Renta włoska —, „Harpenet” kopalnie węgla 197'60, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidation —, Lombardy 13—, Kolej Henry 103'90, Niemiecki bank narodowy 120'90, Kanada Profered 116'60, Akcje żegluga hamburskiej —, Warszawa krótkie (Kurz Warschau) —, Huta „Donnersmark” 239—.

— **Berlin** 30 maja. Austrjackie banknoty 85'25, spirytus —.

— **Frankfurt** 30 maja. Austrjackie kredyty 201'60, Kolej państw. —, Diskonto 187'30, Laura —.

— **Paryż** 30 maja. 4 procentowa renta 97'10, mąka 27'20.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 30 maja 1904 roku.

HOTEL GEORGEA. Pokoje od 3 kor. Br. Z Heydel z Królestwa Pol. W. Makowski z Żulicy. J. Podlewski z Czernitowa. Ks. R. Puzyna z Piadky. W. Gniewosz z Nowosielicy. M. Jędrzejowicz z Delegówki H. Tchorznicka z Madynowic. E. Pogorska z Rinia. T. Przyłuski z Zagiermek. T. Rakowski z Kijowa. St. Dolega z Wołynia. P. Otto z Kijowa. J. Łepkowski z Sambora. J. Kareis z Wiednia. E. Grossmann i R. Wischnitzki z Wiednia. H. Karczewski z Morańca. F. Guzikowski z Ostrowa.

HOTEL EUROPEJSKI. Hr. F. Rössigier z Niska. Br. M. Białowski z Nowosiółki. Br. E. Grothus i E. Hołynska z Petersburga. A. Kunz z Podwerbca. M. Trnawsky z Wiednia. Dr. G. Schossner z Wiednia. W. Stank z Wisienki. Br. Wiśniewscy ze Lwowa. Dr. S. Krukowski z Czortkowa. A. Busch z Mostów Wielkich. K. Lewicki z Białej. J. Drahanowska z Kamionki. M. Cieński z Kurowa. W. Haładewicz ze Strzja. M. Jaworska z Ostrowczyka.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zanie odpowiedzialności.

Piszczany

najznakomitsze uzdrowisko siarczano-mułowe dla reumatyków w cierpieniach stawów i kości po złamaniach i zwichnięciach, w podagrze, nerwobolach, zwłaszcza przy łschias. — Sezon od 18 maja. 554

Lekarz ordynujący dr. Al. Teichmann.

Zakład wodolecznicy dra Chramca w Zakopanem.

Otwarty cały rok. Począwszy od 8 kor. dziennie z całym utrzymaniem. 99-II

Pierwszorzędne urządzenia lecznicze. Wodociąg — Kanalizacja. — Oświetlenie elektryczne. — Centralne ogrzanie.

Dr. Klemens Dębicki

ordynuje jak w roku zeszłym tak i bieżącym

w Krynicy

w willi pod Jeleniem.

KRYNICA

w willi pod „Trzema różami”

położonej obok łaźni wprost uroczego parku zakładowego i połączonej z nim odrębnym wejściem, są do wynajęcia pokoje i pomieszczenia urządzone z wszelkim komfortem i wygodami, na dzień, tygodnie lub sezon, według umowy. Ceny umiarkowane.

W miejscu restauracja i cukiernia. Na żądanie wysła się remizę na stację w Muzynie.

Blizszych informacji udziela zarząd.

+

Jakób Finkel

emerytowany c. k. starszy radca sądowy
po długich cierpieniach, zmarł dnia 30 maja
przeżywszy lat 81.

Eksportacja zwłok odbędzie się we środę
dnia 1 czerwca br. o godzinie 4 popołudniu z domu
żelazny przy ulicy Wałowej 1. 29 na cmentarz
Łyczakowski, na którą w głębokim smutku po-
grążona rodzina krewnych, przyjaciół i znajomych
zaprasza.

Lwów, dnia 30 maja 1904.

„Concordia”. A. Kurkowski.

+

Leopold Rozumkiewicz

funkconarjusz c. k. kolei
zasnął w Panu po długich a ciężkich cierpie-
niach, opatrzonej św. Sakramentami, dnia 30-go
maja b. r. przeżywszy lat 24.

W głębokim smutku pogrążeni rodzice z ro-
dzeństwem zapraszają na obrzęd pogrzebowy,
który się odbędzie we środę dnia 1-go czerwca
b. r., o godzinie 3 popołudniu, z domu żałoby
Bogdanówka 1. 24 na cmentarz Janowski.

Lwów dnia 30 maja 1904.

„Concordia”. A. Kurkowski.

